

LEO BUTNARU

JURNALUL UNEI EPOCI

1969 – 2022

volumul 8
2011-2012

TIPO MOLDOVA

Leo Butnaru

Jurnal

Vol. VIII

2011–2012

Colecția ACADEMICA
OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

2011

2.I.

Între Prut și Nistru, așa-numitul dezgheț hrușciovist a durat mai puțin decât în alte republici unionale (azi țări independente) din fosta URSS, în special în cele baltice, Georgia și Armenia. Procesul de opresiune națională dusă spre deznaționalizare se acutizase și cele mai lucide minți ale intelectualilor căutau ieșire din situație, răzpire spre spații libere de manifestare. Într-o solidaritate confraternă, unii dintre scriitori și-au zis că nu trebuie să lase școlile, instituțiile de învățământ superior de izbeliște, la discreția satrapilor ruso-imperialiști clamoroși în antiromânismul lor. Într-un mod asumat ca și programatic, scriitorii și-au propus să scrie (și) pentru copii, pentru tineret, în general. Dacă partidul unic și bulldog trâmbița despre comenzile sociale obligatorii ale realismului socialist, creatorii de artă, în specia scriitorii patrioți, și-au propus să execute o comandă națională. Obligați de propria lor conștiință de a se opune agresivității imperialiste întru deformarea istoriei adevărate. Să scrie pentru copii și tineret, să intre cât mai des în școli, ba chiar și în grădinițe, cu tainicul optimism să contribuie ca din copiii acelor vremuri ideologic neguroase, nocive, să răsară minți luminate, spirite receptive la vibrațiile patriotice panromânești. Cu gândul de a pune oarecât pe... gânduri copii, pe care regimul ținea cu tot dinadinsul să-i intoxice cu optimismul criminal, ce trâmbița despre imanenta victorie a comunismului.

În pofida tuturor mutațiilor de tristă amintire, pe atunci, între Prut și Nistru, scriitorul mai avea o valoare osebită, se mai credea că el, literatul, a rămas ceea ce a fost, – un învățător, un pedagog. Mai ales, învățătorul, profesorul care are talent să scrie și cărți pentru copii.

În degringolada antinațională, scriitorul era necesar prin prezența sa printre copii, elevi, studenți, pedagogi. Era necesar prin stilul său comportamental demn, prin cel de a-și rosti și rostui, de a-și plasa cuvântul, pentru că el nu vorbea în pustiu (imperialist, deznaționalizator).

Erau sute de școli, de instituții care așteptau scriitorii. Vizite, întâlniri cu publicul care, pe atunci, parcă ar fi avut ceva de ritual, de sfințenie. Scriitorii erau așteptați, solicitați, li se scriau răvașe, li se telefona din biblioteci, școli, chiar de la grădinițe pentru copii.

În marasmul ideologic generalizat, scriitorul ținea, parcă, de o excepție a curajului, demnității, prestației lingvistice românești exemplare. Astea toate însemnau și instruire, dar și educație (cu nuanțele deosebitoare ce există între aceste noțiuni); însemna orientarea, modelarea conștiinței copilului – cetățeanului matur de mâine și era foarte important ca aportul, contribuțiile literaților să fie de probă înaltă, întemeiate pe adevăr și frumusețe, temeritate și patriotism. Dar, bineînțeles, și pe vis, năzuință, speranță. Pentru că, dimpreună cu părinții și pedagogii, scriitorii beneficiază de cea mai mare încredere pe care le-o pot acorda copiii.

În acea perioadă, am fost împreună cu colegii, cu prietenii care, la comandă națională conștient asumată, au scris cărți de poezii, proză pentru cei mici și elevii din clasele primare, mai multe din acele texte astăzi regăsindu-le pe YouTube, citite, interpretate de elevi, bibliotecari, predate și analizate de pedagogi.

3.1.

La Heraclit, încă, filosofia contrastelor, suma opozițiilor. În definiția oricărui lucru trebuie să intre și contradicția, probabil, și în fiecare idee este inclusă posibila opoziție față de ea. Ferice de cei care au avut curajul, priceperea, inteligența de a-și crea viața în conformitate cu dezacordul, atât de intim, de personal de a se dedica literaturii, de a crea literatură în pofida impedimentelor socio-ideologice, împotriva cenzurii.

Trăim vremuri în care adevărul este strâmtorat, ocolit, chiar sancționat, pentru a nu complexa cumva tâmpiții.

Cred că una din calitățile mele este cea de a nu simți, constant, agresiv, până la implicare în politică, să mă dau cu părerea despre mersul lumii, despre rezervația de infuzorii politice din Chișinău, sau de infuzorii ceva mai mășcate din București sau infuzorii „gigantice” din Germania sau Rusia, acestea, mai ales în ultimul timp, făcând rocade de înfrângeri istorice, pe care vor să le transforme în victorii prezente, într-o diplomație nu că cusută cu ață albă, ci de-a dreptul execrabilă, până la băloșenie, să-i zicem, oarecum discretă.

CUPRINS

2011	5
2012	199